

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра англійської філології та перекладу
Інститут філології

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

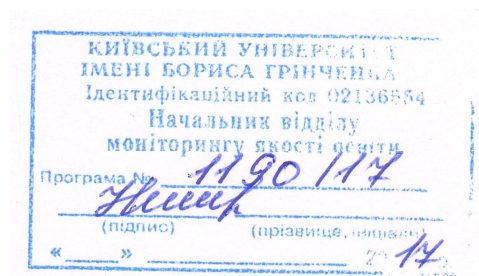
Контрастивна лінгвістика:

Порівняльна типологія (англійська мова)

спеціальність: 035 Філологія
спеціалізація: 035.04 Германські мови і література (переклад включно).
освітня програма: Переклад

Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут філології

2017-2018 рік

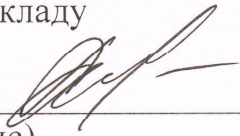
Порівняльна типологія (англійська мова) : Програма навчальної дисципліни для студентів 6 курсу за спеціальністю: 035 Філологія спеціалізація: 035.04 Германські мови і література (переклад включно), освітня програма: Переклад – К.: Київський університету імені Бориса Грінченка, 2017. – 18с.

Укладач: Гладуш Н.Ф., кандидат філологічних наук, професор кафедри англійської філології та перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології та перекладу

Протокол № 1 від “29” серпня 2017 року

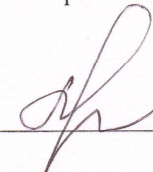
Завідувач кафедри англійської філології та перекладу

_____ (підпис)

(Якуба В. В.)

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (підпис)

(Заяць Л. І.)

(підпис)

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка.....	4
II. Структура програми навчальної дисципліни	
2.1 Опис предмета навчальної дисципліни	7
2.2 Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма.....	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	12
V. Плани семінарських занять.....	13
VI. Самостійна робота студентів.....	15
VII. Система поточного і підсумкового контролю.....	16
VIII. Орієнтовний перелік питань до курсу.....	19
IX. Рекомендована література.....	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з «Порівняльної типологія (англійська мова)» як фахової дисципліни складена відповідно до спеціальності: 035 Філологія, спеціалізація: 035.04 Германські мови і література (переклад включно), освітня програма: Переклад.

Порівняння англійської і української мов необхідне у системі підготовки перекладачів іноземної мови, оскільки воно сприяє глибокому розумінню явищ як іноземної, так і рідної мови.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є порівняння, реконструкція та зіставлення споріднених і неспоріднених мов з метою виявлення їх подібностей і відмінностей на всіх рівнях мовної структури (фонетичному та граматичному).

Основна мета дисципліни: опанування студентами теоретичних типологічних понять, а саме: ізоморфні та аломорфні риси та явища порівнюваних мов, абсолютні універсалії, типологічні доміанти та типологічно рецесивні риси, типові риси порівнюваних мов, типи мов, що сприятиме подальшому вдосконаленню навичок перекладача/тлумача (підбір відповідників, еквівалентів на кожному мовному рівні).

Завданнями курсу є системне зіставлення таких одиниць і явищ англійської та української мов, як:

- звуки /фонеми, складотворення і просодичні явища (наголос, інтонація) англійської та української мов;
- класи повнозначних і неповнозначних частин мови, морфологічні категорії та способи їх реалізації, словотвірні й формотвірні афікси, класифікація лексичних одиниць;
- синтаксичні процеси синтаксичні зв'язки та синтаксичні відношення на рівні різних типів і парадигматичних класів словосполучень речень і надфразових єдностей порівнюваних мов.

Після засвоєння курсу “Порівняльна типологія англійської та української мов” від студентів вимагається:

- всебічно усвідомити роль і значення порівняльної типології іноземної та української мови як профілюючої дисципліни з чи не найбільшим пізнавальним та навчально-виховним значенням;
- визначати ізоморфні та аломорфні явища та риси в системі мовних одиниць (голосних /приголосних звуків, складів, морфем, спільних класів лексики, зокрема і фразеологізмів та синтаксичних одиниць, спільних і відмінних рис у системі простих і складних речень і членів речення та їх структури в англійській та українській мовах);
- ідентифікувати доміанти, що визначають структурний тип одиниць і явищ англійської та української мов;
- здійснювати типологічний аналіз мовних одиниць і явищ у межах кожного мікро рівня за допомогою порівняльного, компонентного, дедуктивного, індуктивного і

трансформаційного методів.

Структура курсу „Порівняльна типологія англійської і української мов” складається з лекційних і практичних занять, самостійної роботи студентів, системи контролю і оцінювання знань, умінь та навичок студентів.

Лекції з курсу мають узагальнююче-описовий характер, включають теоретичний аналіз проблематики сучасної порівняльної типології англійської і української мов. Теоретичні положення ілюстровані на матеріалі значної кількості текстів як англійської, так і української мов, що сприяє розумінню студентами сутності викладених теоретичних постулатів.

Практичні заняття з курсу присвячені вивченню, аналізу та обговоренню основних питань, які досліджуються на рівнях фонології, лексикології, морфології та синтаксису, з метою удосконалення іншомовних навичок та вмінь студентів, підвищення рівня їхньої комунікативної компетенції.

Самостійна робота з порівняльної типології англійської та української мов як обов’язкова форма навчання студентів вищих навчальних закладів передбачає опрацювання студентами матеріалу лекцій для усвідомлення особливостей порівнюваних мовних систем, рекомендованих науково-методичних джерел з метою засвоєння периферійних явищ англійської та української мов, а також виконання практичних завдань, відповідних тематиці курсу.

Контроль знань, умінь і навичок студентів здійснюється на практичних заняттях в усній і письмовій формі і наприкінці курсу у формі заліку.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2. 1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни <i>60 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>спеціальність: 035 Філологія</p> <p>спеціалізація: 035.04 Германські мови і література (переклад включно).</p> <p>освітня програма: Переклад</p> <p>Освітній рівень: другий (магістерський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 6</p> <p>Семестр 3</p> <p>Лекції: 8 годин</p> <p>Семінарські заняття: 8 годин</p> <p>Самостійна робота: 40</p> <p>Модульний контроль: 4 годин</p>
		<p>Вид контролю: залік</p>

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Лекцій	Семінарські	Самостійна робота	Контроль
Змістовий модуль 1						
Предмет, цілі, методи типологічних досліджень. Типологія фонетичних та фонологічних систем. Типологія лексичних одиниць.						
1	Порівняльна типологія/ Зістане мовознавство. Історія зіставного мовознавства. Методика зіставного мовознавства		2	2	10	
2	Зіставна фонетика і фонологія. Ізоморфні та аломорфні ознаки голосних та приголосних систем. Типологія лексичних систем.		2	2	10	
Разом		30	4	4	20	2
Змістовий модуль 2						
Типологія граматичних систем англійської та української мов						
3	Спільні та відмінні риси у морфологічних/синтаксичних системах		2	2	10	
4	Прагматика речення. Експліцитні та імпліцитні засоби вираження інтенції мовця. Англомовна, україномовна мовленнєва поведінка		2	2	10	
Разом		30	4	4	20	2
Разом за навчальним планом		60	8	8	40	4

III. ПРОГРАМА

Лекційне заняття 1. Історія типологічних досліджень. Методи типологічного аналізу

1. The Subject of Contrastive Typology and Its Theoretical and Practical Aims.
2. The Principal Terms and Notions.
3. Methods of Investigation in the Contrastive Typology.
4. A Short Historical Outline of Typological Investigations.

Annotation: the lecture is aimed to give the students knowledge of the aims and tasks of the Contrastive Typology, its main notions and terms, to develop the students' outlook of methods of investigation in Contrastive Typology and their knowledge of the main achievements in this field of science

Лекційне заняття 2. Типологія фонетичної/фонологічної системи у порівнювальних мовах. Типологія лексичних систем порівнюваних мов

1. Phonetics and phonology: main aims, subjects and objects.
2. Typology of the vowel systems of the contrasted languages.
3. Typological characteristics of the consonantal systems.
4. The linguistic principles of typological study of lexicon
5. The Global Classification of Lexicon
6. The Semiotic Classification of Classes of Words. Socially, Stylistically and Functionally Distinguished Classes of Words
7. Typology of idiomatic and set expressions

Annotation: The lecture reveals aims, subjects and objects of contrasting at the phonetic level of English and Ukrainian. It observes isomorphic and allomorphic features in the systems of vowels and consonants. The linguistic principles of typological study of lexicon, the approaches to giving the global classification of lexicon, the main classes of words in English and Ukrainian are in the center of discussion. Students analyze and compare the principles of falling the words in two contrasted languages into some groups, and on this base find the isomorphic and allomorphic features of their divisions.

The lecture touches upon very complicated questions of contrastive typological investigations at the lexical levels of two contrasted languages and reveals such notions as “onomasiology”, “semasiology”, “substantivization”, “adjectivization”, “verbalization”, “adverbialization”.

Лекційне заняття 3. Спільні та відмінні риси у морфологічних, синтаксичних системах порівнюваних мов

1. Isomorphism and Allomorphism in the Morphemic Structure of English and Ukrainian Words.
2. Typological Features of the Noun as a Part of Speech
3. Typological characteristics of the English and Ukrainian Verb
4. Syntactic relations in English and Ukrainian

5. Word Groups and Sentences in the contrasted languages
6. Typology of Simple Sentences in two contrasted languages

Annotation: The lecture touches upon isomorphism and allomorphy in the morphemic structure of two contrasted languages, gives students understanding common and divergent features of Nouns, Verbs in English and Ukrainian. While doing contrasting of two languages at different levels it's very important to analyze isomorphic and allomorphic features concerning theory of sentences in English and Ukrainian. The given lecture reveals isomorphism and allomorphy at the level of simple sentences in two contrasted languages, explains common and divergent features of the main and secondary parts of Simple Sentence.

Лекційне заняття 4. Прагматика речення в англійській та українській мовах

1. Contrastive Pragmatics. Speech Acts in English and Ukrainian.
2. Pragmatic Idioms. Advertisements.
3. Direct and indirect speech acts in the contrasted languages.
4. Politeness in speech communication. Strategies and tactics of English and Ukrainian speech behaviour.

Annotation: The pragmatics trend in linguistic studies covers the following issues:

Speech Acts and Illocutionary Function in Translation Methodology: Speech Act Theory; the task of conveying the illocutionary function; modifications of the illocutionary force; cross-cultural differences of Speech Acts. The number and range of illocutionary functions remain almost the same in different languages. The difference can be observed in the use of certain speech acts and the choice of forms for their realization in different situations. These restrictions are caused by socio-cultural factors. The cultural relativity of illocutionary functions determines the necessity of a contrastive study.

Political correctness: politically correct terminology; politeness and translation, non-sexist language.

IV. Навчально-методична карта навчальної дисципліни “Порівняльна типологія (англійська мова)”

Разом - 60 год, лекції – 8 год., семінарські заняття - 8 год., проміжний модульний контроль – 4 год, самостійна робота – 40 год.

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
Назва модуля	Предмет, цілі, методи типологічних досліджень. Типологія фонетичних та фонологічних систем. Типологія лексичних одиниць.	Типологія граматичних систем двох мов
Кількість балів за модуль	69	69
Лекції	2	2
Семінарські заняття	2	2
Кількість балів за роботу на семінарських заняттях	10 x 2=20 1 x 2= 2	10 x 2=20 1 x 2=2
Самостійна робота	4x5=20 балів	4x5=20 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)
Підсумковий контроль	Залік	

V. Плани семінарських занять

Семінарське заняття 1. Завдання курсу та методи дослідження. Типи мов.

1. The subject of contrastive typology and its theoretical and practical aims.
2. The principal terms and notions.
3. Methods of the contrastive typology investigation.
4. Typological classification of languages based on various principles.
5. A short history of typological investigations.

Семінарське заняття 2. Ізоморфні та аломорфні явища у фонетичній та фонологічній системах порівнюваних мов. Лексичні системи порівнюваних мов

1. Phonetics and phonology: main aims, subjects and objects.
2. Isomorphic and allomorphic features in the systems of vowels in two contrasted languages.
3. Typological characteristics of the consonantal systems.
4. Factors facilitating the typological study of lexicon
5. Global classification of Lexicon
6. The Identification of Classes of Words
7. Typology of Idiomatic and Set Expressions in English and Ukrainian

Семінарське заняття 3. Спільність природи одиниць і явищ морфологічного рівня.

1. Typological constants of the morphological level.
2. Isomorphic and allomorphic features in the morphemic structure of English and Ukrainian words.
3. Grammatical meaning, grammatical form, grammatical categories in English and Ukrainian.
4. Typology of parts of speech in the languages compared.
5. Typological features of the Noun.
6. Typological characteristics of the Verb.
7. Syntactic relations in English and Ukrainian
8. Word groups and sentences in the contrasted languages

Семінарське заняття 4. Спільні та відмінні риси у побудові складних речень в англійській та українській мовах

1. Typology of the Utterance. Pragmatic typological correlates.
2. Speech acts in English/Ukrainian
3. Pragmatic idioms.
4. Pragmatic types of texts in English/Ukrainian
5. Politeness in Speech behavior: common and divergent features.

VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Introduction. Phonetic Typology. Lexical Typology			
1. The syllable in the contrasted languages, its qualitative characteristics.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття модульний контроль,	5	I-II
2. Intonation in English and Ukrainian. Rising tones (High Fall and High Rise).	Семінарське заняття, індивідуальне заняття модульний контроль,	5	II-III
3. Typological classification of Languages	Семінарське заняття, індивідуальне заняття модульний контроль,	5	III
4. Morphemic structure of English and Ukrainian words.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття модульний контроль,	5	IV
Змістовий модуль II. Grammatical Typologies			
5. Isomorphisms and allomorphisms in the morphemic structure of English and Ukrainian words.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття модульний контроль	5	IV
6. Typology of the non-finite forms of the verbs.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	5	V
7. Classifications of Speech Acts: cultural differences and similarities. Discourse analysis.	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	5	VI
8. Contrastive study of Discourse	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	5	VII
<i>Разом: 40 год.</i>		40	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО та ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Контрастна лінгвістика: Порівняльна типологія (англійська мова)» за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування практичних(семінарських) занять	1	4	4
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	5	8	40
4.	Робота на семінарському занятті	10	4	40
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів				138

Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів $100/138=0,72$

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно — посередній рівень знань

	балів	(умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Науково-дослідні роботи та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських або індивідуальних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

VIII. Орієнтовний перелік питань до курсу:

1. Предмет порівняльної типології, її теоретичні та практичні цілі.
2. Основні терміни та поняття порівняльної типології (ізоморфні /аломорфні риси та явища, абсолютні універсалії, неповні універсалії, типологічні константи, типологічні доміанти та риси, що втрачають домінуючу роль.
3. Види типологічних досліджень (універсальна, спеціальна, загальна, рівнева, ареальна, структурна, функціональна, концентрисивна, семасіологічна, ономасіологічна, синхронічна та діахронічна типологія.
4. Основні лінгвістичні методи, що використовуються в порівняльній типології (порівняльний, індуктивний, дедуктивний, компонентний, трансформаційний методи, метод індексів Джозефа Грінберга).
5. Історія європейських типологічних вчень 17-18 сторічч. Українські лексеми в санскриті.
6. Внесок в порівняльні типологічні дослідження братів Шлегелів, В. Гумбольдта, Штейнталя та інших лінгвістів 19 сторіччя.
7. Празький лінгвістичний гурток (Матезіус, Трубецький, Скалічка, Якобсон) та його внесок у типологічні дослідження.
8. Лінгвісти 20 сторіччя (Сепір, Грінберг, Ісаченко, Мар, Калинович, Жлуктенко) та їхній внесок у типологічні дослідження.
9. Домінуючі типові мовні риси проти структурного типу мови.
10. Типологічні константи на фонетичному /фонологічному рівні.
11. Якісні та кількісні характеристики системи голосних у порівнюваних мовах. Аломорфізм в системі англійських та українських голосних.
12. Якісні та кількісні розбіжності в системах бінарних та групових опозицій англійських голосних проти українських голосних.
13. Редукція/ мутація голосних у порівнюваних мовах.
14. Опозиції проти фонеморфологічних кореляцій в системах англійських та українських голосних.

15. Якісні та кількісні характеристики системи приголосних у порівнюваних мовах. Ізоморфізм та аломорфізм в артикуляції та палаталізації англійських та українських приголосних фонем.
16. Головні характеристики асиміляції в порівнюваних мовах.
17. Бінарні, множинні та групові опозиції в системах приголосних у порівнюваних мовах.
18. Паралелограм Мензерат та вивчення складів у різних мовах.
19. Принципи та правила складоутворення в порівнюваних мовах.
20. Ізоморфні та аломорфні структурні типи складів у порівнюваних мовах.
21. Наголос та його функції в англійській та українській мовах.
22. Спільні та розбіжні інтонаційні моделі в порівнюваних мовах.
23. Екстралінгвістичні фактори утворення та функціонування універсальної лексики.
24. Принципи та підходи до систематичного вивчення та класифікації лексики.
25. Ізоморфні та аломорфні риси в ономасіологічній структурі англійських та українських повнозначних та службових слів.
26. Фонетична, морфологічна, семантична мотивація англійських та українських лексичних одиниць.
27. Типологічно ізоморфні шари англійської та української лексики. Співвідношення стилістично-нейтральних та стилістично-забарвлених лексичних одиниць у порівнюваних мовах.
28. Типи дериваційних морфем /афіксів та їхня роль в аглютинації в англійському та українському словоутворенні.
29. Феномен субстантивізації, адективізації, вербалізації, адвербалізації в порівнюваних мовах.
30. Ізоморфічні та аломорфічні риси в ідентифікації, класифікації та функціонуванні інтернаціональних, національних та універсальних типів ідіоматичних виразів.
31. Типологічна класифікація ідіоматичних і усталених виразів у генеалогічно неспоріднених мовах.
32. Морфологічні та синтаксичні домінанти, що розрізняють структурний тип сучасної англійської та української мов.
33. Морфема як типологічна константа у порівнюваних мовах. Якісне та кількісне співвідношення афіксальних морфем в англійській та українській мовах.
34. Типи флективних морфем у порівнюваних мовах.
35. Ізоморфізм та аломорфізм у кількісній репрезентації морфологічних категорій та засобів їхнього вираження в іменних частинах мовлення в порівнюваних мовах.
36. Типологічні характеристики іменника (класи, морфологічні категорії, функції) у порівнюваних мовах.
37. Ізоморфізм та аломорфізм в засобах вираження означеності /неозначеності в порівнюваних мовах.

38. Морфологічні /структурні, категоріальні, функціональні та інші ізоморфні та аломорфні риси різних класів прийменника в порівнюваних мовах.
39. Займенник. Класи займенників. Ізоморфні та аломорфні риси англійських та українських займенників.
40. Числівник. Класи числівників. Ізоморфні та аломорфні риси англійських та українських числівників.
41. Дієслово. Ізоморфізм та аломорфізм в класах дієслів. Морфологічні категорії дієслова та способи їхньої реалізації в порівнюваних мовах.
42. Типологічні константи на синтаксичному рівні в порівнюваних мовах.
43. Ізоморфізм та аломорфізм у засобах граматичного вираження синтаксичних зв'язків в порівнюваних мовах.
44. Ізоморфізм та аломорфізм у типах синтаксичних процесів і у формах їхньої реалізації в синтаксичних одиницях мов, що порівнюються.
45. Спільні та розбіжні риси предикативних словосполучень в порівнюваних мовах.
46. Ізоморфні та аломорфні риси в структурі одно- та двочленних речень в англійській та українській мовах.
47. Типологія складного речення в порівнюваних мовах.

ІХ. Рекомендована навчально-методична література.

Основна:

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів.- Вінниця: Нова Книга, 2003.- 160 с.
2. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів.- Вінниця: Нова Книга, 2005.- 224 с.
3. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов (англ. мовою): Навчальний посібник.- Вінниця: Нова книга, 2003.- 464с.
4. Левицький А.Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: Навчальний посібник.- К.: Освіта України, 2007.- 138 с.

Додаткова:

1. Арнольд В.Д. Сравнительная типология английского и русского языков: Учебн. пособие для студ. пед. институтов.- С-Пб: Просвещение, 1979.- 259с.
2. Жлуктенко Ю.О., Бублик В.Н. Контрастивна лінгвістика: Проблеми і перспективи// Мовознавство.- №4.- 1976.
3. Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматики української та англійської мов.- К., 1960.
4. Жлуктенко Ю.О. Українсько-англійські міжмовні відносини.- К., 1964.
5. Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. К.: Вища школа, 1974.